

ἐθνικός ἐγωϊσμός νὰ ἐκθέσωμεν καὶ τὴν θαυμασίαν εἰκόνα τοῦ Πόνου τοῦ ἡμετέρου πολυχλαύστου ζωγράφου Γύζη, ἣτις θεωρεῖται ἐπίσης ὡς ἐν ἀριστούργημα διὰ τὴν ἔκφρασιν καὶ δύναμιν αὐτῆς. Εἶνε τοῦτο τὸ Πνεῦμα τοῦ πόνου.

Ὡς εἶδομεν λοιπὸν οἱ καλλιτέχναι πάντων τῶν χρόνων κατὰ τὴν ἀναζήτησιν τοῦ φυσιολογικῶς ὠραίου ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ὅπερ παντοῦ ἠκολούθησαν, εὐρέθησαν μοιραίως ἀντιμέτωποι καὶ πρὸς τὴν δυσπραγίαν αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν νόσον τοῦ ἀκόμῃ ἀναπαραστήσαντες δὲ διὰ τῆς καρδίας καὶ τῆς χειρὸς τὸν πόνον, κατὰ τὰς διαφορούς αὐτοῦ ἐκφάνσεις, κατώρθωσαν διὰ τῆς θείας τῶν τέχνης νὰ διδῶσι καὶ εἰς ἡμᾶς διὰ τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ἐξωτερικεύσεων τὸν πόνον τοῦτον, ὅχι ὡς ἀπεχθές τι ἢ ἀποτρεπτικὸν ἐκ τῆς συμπαθείας καὶ λύπης, ἣν μᾶς προσε-
νεῖ, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐνέχοντα ὑπέροχόν τι καὶ μυστηριῶδες κάλλος ἐν τῇ ἐκφράσει, ὅπερ παρέχει ἡμῖν παράδοξόν τι γόητρον καὶ ἐλκύει πρὸς αὐτὸ τὴν καρδίαν μετὰ τῶν βλεμμάτων μας. Ὅπως δὲ δὲν ὑπῆρξέ ποτε ἀληθὴς ποιητής, τοῦ ὁποίου δὲν συνεκινήθη ἡ καρδία καὶ ἡ φαντασία δὲν ἀνυψώθη ἐκ τῆς θέας τῆς ἀνθρωπίνης συμφορᾶς καὶ τῆς καρτεροφυγίας ἐν τῇ ὀδύνῃ! ὅπως δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ οὐδέποτε μουσικός μὴ ἐκφράζων διὰ τῶν περιπαθεστέρων τόνων τῆς λύρας αὐτοῦ τὴν σπαρακτικὴν τῆς ὀδύνης φωνὴν καὶ τοὺς βυθίους στεναγμούς τῆς τετρωμένης καρδίας, οὕτω δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἐννοηθῇ ἐν τῷ κόσμῳ καλλιτέχνης τῆς σμίλης καὶ τοῦ χροσπῆρος, ὅστις νὰ μὴ συναρπαγῇ ἐκ τῆς φυσικῆς ὀδύνης τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ μὴ ἐμπνευσθῇ ὑπὸ τὴν θέαν τῶν ἀλγούντων καὶ ἀγωνιώντων!

Α. Π. ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ

Σ Ε Π Η Ρ Ε . . .

ΣΕ πῆρε ἡ κάποια θάλασσα μέσ στον ἄφρο καὶ πάει!
Κι' ἐδῶ ποῦ ἀπέμεινε ἡ καρδιά κι' ὅλο σὲ τραγουδάει,

Δὲν ἔρχεται παρήγορο χελιδονάκι οὐτ' ἓνα
Γιὰ νὰ μοῦ φέρῃ μήνυμα τὸν ἐρχομό σου — ὠϊμένα!

Μὰ μένω πάντα ἀνέλπιδος κι' ἀπὸ τὸν μεγάλον πόνον
Σὰν τὸν ἄφρο τῆς θάλασσας σβύνουμε· ἀργὰ καὶ λυόνω . . .

ΘΡΑΣ. ΖΩΙΟΠΟΥΛΟΣ